

نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل

بهمن طالبی

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ بسیاری از افراد داروها را در کابینت های دستشویی یا حمام نگهداری می کنند. این شرایط بدترین شرایط نگهداری داروها می باشد چرا که دارو را در معرض دما و رطوبت بالا قرار می دهد و این شرایط باعث تجزیه و فساد داروها می شود.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ بر روی بسته تمام داروها شامل داروهای نسخه ای و بدون نسخه تاریخ انقضاء (که با حروف EXP مشخص می شود) به شکل ماه و سال ذکر می شود. پس از این زمان سازنده دارو تعهدی در خصوص تضمین پایداری و خلوص ماده دارویی ندارد. با انقضای تاریخ مصرف، برخی از داروها فقط اثر بخشی خود را از دست می دهند و برخی می توانند سبب بروز واکنش های حساسیتی و مسمومیت گردند بنابراین از مصرف دارو پس از رسیدن تاریخ انقضاء خودداری کنید.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ فاصله زمانی تولید (تاریخ تولید را با علامت اختصاری MFG روی بسته بندی داروها مشخص می شود) و انقضاء مصرف دارو را عمر قفسه ای می نامند. که این فاصله می تواند بین 1 تا 5 سال متفاوت باشد. تنها دارویی که در شرایط مطلوب نگهداری شده است، در این فاصله اثربخشی و ایمنی خود را حفظ می کند و در صورتی که دارو در شرایط ذکر شده روی بسته بندی آن نگهداری نشود، پیش از تاریخ انقضاء، دستخوش واکنش های نامطلوب شده و قابلیت مصرف را از دست می دهد.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ دما (حرارت) تقریباً تمام واکنش های شیمیایی در دماهای بالاتر سریع تر اتفاق می افتد به طوری که معمولاً سرعت واکنش های شیمیایی به ازای هر 10 درجه سانتی گراد دو برابر می شود. در خصوص داروها نگهداری یک فرآورده یک ماده در دمای 30 درجه سانتی گراد معادل نگهداری 3 ماه در دمای 20 درجه سانتی گراد واکنش های تخریب شیمیایی را تسریع می نماید.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ رطوبت و نور تجزیه شیمیایی و تخریب داروها را تسریع می کند. بنابراین برخی داروها در بسته بندی های مقاوم به نور و شیشه های تیره رنگ بسته بندی می شوند و برای مقاومت در برابر رطوبت نیز بسته بندی های خاصی طراحی و به کار گرفته شده اند. پس به طور کلی باید داروها را در شرایط خشک و خنک و تاریک نگهداری نمود.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

- ⊙ باید دقت نمود داروها در بسته بندی اصلی خود نگهداری شوند و به توضیحات ذکر شده روی بسته بندی و بروشور دارو(برگه راهنمای دارو) در نگهداری آن باید توجه شود.
- ⊙ باید توجه نمود به محض خروج دارو از بسته بندی اصلی، تاریخ انقضاء قابلیت استناد خود را از دست می دهد و دارو باید به سرعت مصرف شود.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ اصل کلی اشکال دارویی جامد پایدارتر از اشکال مایع هستند

⊙ اشکال تزریقی و اشکال چشمی به محض باز شدن استریلیتی خود را از دست می دهند، بنابراین می بایست به سرعت مصرف شوند و قطره ها و پمادهای چشمی را یک ماه پس از باز شدن در صورتی که استفاده نشده باشند، باید دور ریخت.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ تا جای ممکن دارو در منزل نگهداری نشود.

⊙ هرگز دارویی را که نمی شناسید در منزل نگه ندارید.

⊙ هرگز دارویی را در جعبه داروی دیگر نگذارید.

⊙ دارو را باید در مقادیر کم تهیه نمود و فقط به میزانی که بیمار در فاصله قابلیت مصرف دارو و تاریخ انقضاء آن را مصرف می نماید، تهیه شود. عدم توجه به این نکته علاوه بر هدر رفتن هزینه صرف شده جهت تهیه دارو مشکلات دور ریختن و معدوم کردن دارو را نیز در پی خواهد داشت.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ قرص هایی که بیشتر از دو سال نگهداری شده اند، داروهایی که تاریخ انقضائشان گذشته است، داروهایی که علائم فساد را نشان می دهند، نظیر تغییر رنگ، بوی نامطبوع، دو فاز شدن و.... باید به نحو مناسبی دور ریخته شوند.

⊙ داروها را دور از دسترس اطفال نگهداری کنید زیرا کودکان کنجکاو هستند و ممکن است دور از چشم والدین به تقلید دارویی را بخورند و مسموم شوند. صدمه این بی احتیاطی جبران ناپذیر بوده و ممکن است موجب مرگ کودک گردد.

● نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

- داروهای بدون برچسب و یا داروهای فله ای را هرگز در منزل یا محل کار نگه ندارید و آن ها را دور بریزید.
- داروها بایستی در ظرف اصلی خود نگهداری شوند. خارج کردن آن ها از ظروف و تقسی در پاکت های کاغذی یا پلاستیکی فساد آن ها را تسریع می کند.
- باقی مانده محلول سرم، قطره و شربت هایی که به طور ناقص مصرف شده اند، قابل نگهداری نیست.
- حداقل هر سه ماه یک بار همه داروهای موجود در منزل را از نظر تاریخ مصرف بررسی کنید و داروهای تاریخ گذشته را دور بریزید.
- سرنگ و یا دستکش استریل که تاریخ مصرف آن گذشته و یا کاغذ پوشش آن ها پاره شده باشد غیر استریل و غیر قابل استفاده است.

● نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

- برخی از داروها نیاز به نگهداری در یخچال دارند که روی بسته بندی آن ها این موضوع درج شده است و قرار گرفتن آن ها در محیط بیرون از یخچال ممکن است باعث از بین رفتن خواص دارویی آن ها شود.
- ریختن داروها در دستشویی یا چاه فاضلاب سبب ورود مستقیم آن به محیط زیست می گردد و در خصوص آنتی بیوتیک ها موجب مقاومت میکروبی می گردد. بنابراین از دور ریختن داروهای تاریخ گذشته و فاسد به روش فوق جداً خودداری گردد.
- داروها را به افراد فقیر و محتاج ندهید زیرا ممکن است آن ها را خودسرانه مصرف کنند و خطراتی متوجه آن ها شود.
- به یاد داشته باشید مصرف خودسرانه دارو و یاتجویز دارو برای دیگران مجاز نیست. برای استفاده داروهای موجود در منزل، هر بار با پزشک خود مشورت کنید.

⊙ نکات اساسی در مصرف و نگهداری داروها در منزل...

⊙ در زمینه مصرف دارو همیشه با پزشک و داروساز مشورت کنید و از مشورت با کسانی که در این زمینه تخصصی ندارند، پرهیز نمایید.

⊙ به خاطر داشته باشید که داروساز امین شما و شما می توانید برای دریافت اطلاعات بسیاری از داروها، از داروسازان شاغل در داروخانه ها کمک بخواهید.

⊙ اکثر داروهای تجویز شده یک بروشور (راهنما) در مورد اطلاعات لازم دارند که تحت عنوان اطلاعات دارویی برای مصرف، عوارض جانبی و مواد احتیاط است که برای شما مفید است، آن را مطالعه کنید و از درمان خودسرانه بیماری توسط داروهای بدون نسخه پزشک اجتناب کنید.

تنها برای تو پایانی نیست

تو همیشه آغازی

خسته نباشید